

## Zaključki predstavitve nove evropske direktive o kakovosti zraka, 27. 5. 2025

### NIJZ

- **Onesnažen zrak pomembno prispeva k večji obolevnosti in prezgodnji umrljivosti** zaradi bolezni srca, ožilja in dihal, pljučnega raka. Povezan je tudi z boleznimi drugih organskih sistemov.
- **Kakršnokoli zmanjšanje onesnaženosti zraka pomeni pomembno izboljšanje za zdravje prebivalce.**
- **Pomemben del preventive je spremljanje stanja onesnaženosti in upoštevanje priporočil za prebivalce.**

### ARSO: stanje

- **Trend onesnaženosti zraka v zadnjih letih kaže na znižanje ravni onesnaževal.**
- **Lokalni izpusti kljub navideznemu izboljšanju kakovosti zraka še vedno ostajajo na visoki ravni.**
- **Epizode z čezmerno onesnaženostjo z delci se pojavijo vsako kurilno sezono.**
- Glavni antropogeni vir primarnih delcev je zgorevanje goriv v gospodinjstvih in storitvenem sektorju, predvsem zaradi uporabe lesa v zastarelih kurilnih napravah.
- Mala kurišča so v letu 2021 k skupnim izpustom PM10 na nivoju države v letu 2021 prispevala 53 % (slika zgoraj). V skupnih izpustih malih kurilnih naprav je prevladujoča vloga kurilnih naprav na les

### Sekcija dimnikarjev

- **V Sloveniji je cca 700.000 kurilnih naprav v uporabi, pri tem je lesno gorivo prevladujoč energent – 60 % do 70 %.**
- **Povprečna starost MKN je 20 let, tehnološko gledano pa tudi 50.**
- **Pomembno je kvalitetno gorivo, ki pravilno zgoreva v tehnološko primernih kurilnih napravah, ki so pravilno vgrajene, se pravilno uporabljajo in so redno vzdrževane.**

### MOPE

- **Nove standarde kakovosti zunanjega zraka moramo doseči do leta 2030.**
- **Uvaja meritve novih onesnaževal.**
- **Po standardih kakovosti zraka iz nove direktive bodo presežena naslednja onesnaževala: PM10, PM2,5, B(a)P, NO2, ozon**
- **Pogoj za odlog določenih onesnaževal je sprejet kažipot do konca leta 2028.**
- **Časovnica za kažipote in načrte je ambiciozna, zato je treba izbrati ustrezne ukrepe.**

### Meritve

- **Za uspešne meritve rabimo kvalitetne vhodne podatke o meritvah.**
- **Indikativne meritve so nam lahko v veliko pomoč.**
- **Ni preprostih rešitev, osnova so meritve, na podlagi katerih lahko osnuješ ukrepe, jih izvajáš, nato ponovno izmeriš, da viši učinek.**
- **150.000 EUR za meritev UFP.**

### Ukrepi

- Občanska znanost je pomemben način za vključitev prebivalcev, za ozaveščanje.
- Občasne, dnevne ali stalne omejitve hitrosti prometa. Začasni režimi.